

Standpunt Vzw Jongerenbegeleiding-Informant

Actualisering dagbegeleiding in groep

10 november 2014

1. Inleiding

Sinds de start van het Experimenteel Modulair Kader werken de voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg niet langer in werkvormen, maar in modules. Deze omwenteling heeft in heel wat organisaties veranderingen met zich meegebracht, waarbij inhoudelijke en organisatorische keuzes werden gemaakt. Dit zowel voor de modules verblijf, contextbegeleiding, alsook voor de module dagbegeleiding in groep.

De vroegere werkvorm van het dagcentrum is opgesplitst in een module 'dagbegeleiding in groep' en 'contextbegeleiding'. De module dagbegeleiding in groep kent op heden een grote verscheidenheid overheen organisaties, gaande van een dagcentrum naar een module binnen een pedagogische entiteit. Er is sprake van verschillende invullingen, visies, modellen, ... van deze module.

Dagbegeleiding kent heel wat actuele uitdagingen, die ons verplichten opnieuw stil te staan bij een vernieuwde inhoudelijke en organisatorische invulling en die bijgevolg ook aanleiding geven tot het schrijven van deze nota, m.n.:

- het Experimenteel Modulair Kader (EMK) en de start van Integrale Jeugdhulp (IJH) met de Intersectorale Toegangspoort;
- de actuele discussies rond de geregistreerde cijfers inzake bezetting en benutting van de module dagbegeleiding binnen het EMK;
- de recente oefening rond de actualisering van de module contextbegeleiding.

In juli 2014 vatten we binnen Jo-In het inhoudelijk proces tot het schrijven van deze nota aan, om tot een visietekst te komen waarmee we proactief een insteek wilden geven rond hoe onze leden naar de module dagbegeleiding in groep in de toekomst kijken. Een insteek waarmee we de eigenheid van de module dagbegeleiding i.f.v. het nieuwe landschap/veranderde context herformuleren en als basis om verder in gesprek te gaan met IVA Jongerenwelzijn, de koepels en het VSD.

Op 15/10/2014 ontvingen we ook een voorstel tot actualisering van dagbegeleiding in groep vanuit IVA Jongerenwelzijn (voorstel d.d. 14/10/14). De inhoud en krijtlijnen van dit voorstel geven bijgevolg ook verder richting aan deze nota.

2. Inhoudelijke krijtlijnen

We vertrekken vanuit enkele inhoudelijke krijtlijnen, die elk hun plaats moeten krijgen in de invulling van de module dagbegeleiding in groep. Deze krijtlijnen geven weer waar onze leden vanuit een positieve kijk en vanuit de zorg voor alle kinderen, jongeren en hun context, binnen dagbegeleiding voor willen staan en blijven gaan.

2.1 Onze doelgroep centraal

We starten deze nota met het expliciet engagement dat we opnemen naar onze doelgroep.

Een engagement naar maatschappelijk kwetsbare kinderen, jongeren en gezinnen die niet altijd even mondig zijn of niet altijd een duidelijke en afgebakende hulpvraag hebben. Situaties waarin er vaak sprake is van verontrusting en/of waarin hulp maatschappelijk noodzakelijk is. Trajecten waarin we samen met de jongere en zijn context op stap gaan naar verandering in soms zeer moeilijke situaties.

Een engagement dat we naar de toekomst toe, ondanks wijzigingen in het landschap, ondanks inhoudelijke en organisatorische verschuivingen, willen en zullen blijven opnemen.

2.2 Op maat van jongeren en hun context

Het op maat van jongeren en hun context werken, dient binnen de invulling van alle modules binnen de jeugdhulp en bijgevolg ook in de module dagbegeleiding in groep voorop te staan. Hierin vinden we de uitdrukkelijke koppeling tussen dagbegeleiding in groep en contextbegeleiding van groot belang, waarbij de hulpverlening zich niet enkel richt op het kind/de jongere, maar waarin de begeleiding van het ganse gezin centraal staat. Dit met als doel:

- de draag- en veerkracht van het gezin en de jongere verhogen;
- de draaglast van het gezin en de jongere verlagen;
- maximale ontwikkelingskansen aanbieden aan de jongere.

De volgende krijtlijnen geven verder inhoud en vorm aan dit belangrijke uitgangspunt.

2.3 Flexibel en vraaggestuurd

Vier pijlers

Een flexibel en vraaggestuurd traject, op maat van jongeren en hun context vereist de aanwezigheid van de vier pijlers waarmee naargelang de noden van jongeren en hun context flexibel en vraaggestuurd aan de slag gegaan wordt.

De vier pijlers:

- contextbegeleiding: de intensieve samenwerking met het kind, de jongere en zijn gezin, de context, de school en andere hulpverlenende partners gaat uit van een gedeelde verantwoordelijkheid voor de kinderen, jongeren en hun context;
- individuele begeleiding van de jongeren is een belangrijke ondersteuning i.f.v. onder meer de ontwikkelingskansen en het probleemoplossend gedrag, alsook een werkzame factor in jeugdhulpverlening;

- groepsaanbod: de groep fungeert als leergroep en als ervaringstraject voor de jongere met intensieve leefmomenten zoals de maaltijden, het studieproject, ontspannings- en vormingsactiviteiten;
- schoolbegeleiding: omvat enerzijds studiebegeleiding/huiswerkbegeleiding en anderzijds de samenwerking met de scholen/CLB's/ouders.

Deze 4 pijlers zijn aanwezig binnen de organisatie van dagbegeleiding in groep en zetten we naargelang van de vraag en de noden van de jongere en zijn context flexibel in.

Naast deze 4 centrale pijlers, benadrukken we ook het belang van 'extra-inzetbaar aanbod', nl. de begeleiding van buitenhuisactiviteiten, het organiseren van vakantiekampen, oudergroepen en het actief linken leggen naar vrije tijdsactiviteiten. Ook binnen dit aanbod komt de aanklampendheid van het werken binnen dagbegeleiding duidelijk naar voor. Het gaat om activiteiten en momenten waarop een jongere niet in de groep is, maar waarin een organisatie wel tijd en engagement investeert i.f.v. de doelstellingen binnen de hulpverlening.

Communicerende vaten

Om een flexibel en vraaggestuurd traject werkelijk mogelijk te maken, op maat van elke jongere en zijn context, is flexibiliteit overheen de modules, als communicerende vaten, een vereiste. Het voorstel van IVA Jongerenwelzijn d.d. 14/10 biedt hierin mogelijkheden.

Wanneer een jongere bv. minder nood heeft aan dagbegeleiding in groep, maar meer de focus ligt op individuele begeleiding of begeleiding in de context of de school, dan gaat men hier flexibel mee om en communiceert de verminderde inzet op dagbegeleiding met de vermeerderde inzet op specifieke individuele begeleiding of contextbegeleiding. Dagbegeleiding en contextbegeleiding zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Meer uren in de context of meer uren individuele begeleiding, die samengaan met minder uren benutting van de module dagbegeleiding in groep, moet overheen de twee modules bekeken worden in functie van benutting van de module dagbegeleiding en van inzet van personeel (o.a. naar face to face contacten).

2.4 Vermaatschappelijking van de zorg

Buurtgericht

In het hertekende landschap van Integrale Jeugdhulp en in het licht van de uitdrukkelijke opdracht voor alle jeugdhulporganisaties om de 'vermaatschappelijking' van de jeugdhulp te realiseren, kan de inplanting van een dagcentrum kansen geven om aan de slag te gaan met het buurtgerichte aspect. Afhankelijk van de buurt (landelijk, stedelijk, ...) en de noden die daar aanwezig zijn, kan dagbegeleiding hierin een aanbod voorzien.

Naast het buurtgerichte aspect, benadrukken we hier ook het belang van een netwerk van de lokale hulpverlening. De samenwerking met de school, het CLB, vrije tijd, het J@C, ... zijn belangrijke aangrijpingspunten.

Verruiming van mandaat

Deze insteek kunnen we ook lezen als een oproep aan iedereen in het werkveld van de 'dagbegeleiding in groep' en ook aan onze overheid, om buiten de grenzen van het ons toegekende mandaat te treden, met als gehoopte effect dat ons mandaat ook binnen de grenzen zal groeien. Een

expliciete vraag hierbij is om de exclusiviteit naar bv. één zoon of dochter binnen een ruimer gezin open te trekken naar een mandaat naar meerdere of alle kinderen binnen het gezin toe. Kinderen die ook naar de dagbegeleiding in groep kunnen komen en die bijgevolg meetellen voor de benutting. Hiermee samengaand willen we in de benutting ook de inspanningen zien die we doen naar jongeren in het kader van nazorg en jongeren die deelnemen aan activiteiten georganiseerd binnen dagbegeleiding in groep. We zien dat deze verruiming en de nodige flexibiliteit om dit te realiseren, reeds opgenomen is in het voorstel van IVA Jongerenwelzijn d.d. 14/10/14, dit door de loskoppeling van één module aan één jongere.

We vinden het van belang dat van een gezin waarvan één gezinslid naar dagbegeleiding komt, iedereen van dat gezin welkom is. Hierbij willen we wel de orthopedagogische setting en de hulpverleningsdoelstellingen als kenmerk van dagbegeleiding in groep behouden en hier bijgevolg, samen met het geformuleerde engagement naar onze doelgroep (cf. 2.1), op blijven inzetten.

Daarnaast hebben heel wat van onze organisaties een verruiming van leeftijdscategorie (vanaf 3 jaar) aangevraagd voor de module dagbegeleiding in groep. We zien deze verruiming graag veralgemeend als leeftijdsgrens voor dagbegeleiding in groep, waarbij organisaties vervolgens zelf de keuze kunnen maken of ze hun aanbod al dan niet verruimen naar 3-6 jarigen.

2.5 Toegankelijkheid

Wanneer we naar bovenstaande inhoudelijke krijtlijnen kijken, is een positionering voor de toegangspoort (rechtstreeks toegankelijk aanbod) aangewezen. Indien we flexibel willen inspelen op vragen van jongeren, hun context en buurtgerichtheid vooropstellen, vraagt dit een rechtstreeks toegankelijke module die organisaties de vrijheid geeft om een inhoudelijk aanbod op maat te voorzien. Gezien ook de huidige koppeling aan de module contextbegeleiding (die zo goed als volledig rechtstreeks toegankelijk wordt), biedt dit de meeste ruimte naar vraaggerichte en flexibele trajecten toe.

Bijgevolg is er vanuit de leden van Jo-In de bereidheid om ook met dagbegeleiding in groep voor de toegangspoort aan de slag te gaan, dit met noodzakelijke voorwaarde dat deze verschuiving budgetneutraal gebeurt. We kunnen ons bijgevolg vinden in het voorstel van IVA Jongerenwelzijn om dagbegeleiding in groep rechtstreeks toegankelijk te maken.

Hierbij benadrukken we opnieuw het engagement voor onze doelgroep. Binnen het nieuwe IJH-landschap vragen we een expliciete focus en aandacht voor de kinderen, jongeren en contexten die gebruik maken van het aanbod van de bijzondere jeugdzorg en hierin specifiek van dagbegeleiding in groep.

3. Voorstel organisatie en benutting module

Om onderstaande punten te bespreken, baseren we ons op het 'voorstel tot actualisering van dagbegeleiding in groep' van IVA Jongerenwelzijn d.d. 14/10/14 om enkele krijtlijnen en vragen te formuleren.

3.1 Duidelijk en flexibel kader

We kunnen ons vinden en appreciëren de openheid die IVA Jongerenwelzijn met het voorstel laat inzake de organisatie van de module dagbegeleiding in groep. Men streeft naar een flexibel model, waarin initiatiefnemers zich zowel innoverend als eerder 'traditioneel' kunnen profileren. Dit komt tegemoet aan de diversiteit in de organisatie en invulling van de module dagbegeleiding in groep over organisaties heen, alsook aan de verschillende snelheden waarin organisaties zich binnen de huidige veranderingsprocessen bevinden. Het voorstel laat openheid naar organisaties die bepaalde keuzes maakten (verruiming leeftijdscategorie, meer inzet op de mobiele component, koppeling aan verblijfsafdelingen, ...) om zich verder op deze manier te profileren, of indien gewenst andere strategische en inhoudelijke keuzes te maken. Het gegeven dat organisaties hier de ruimte toe krijgen, wordt positief ervaren.

Daarnaast zorgt het voorstel van Jongerenwelzijn voor een kader, dat herkenbaar en duidelijk is. Het benadrukt de eigenheid van de module dagbegeleiding in groep. We ervaren dit als een positieve keuze, als een keuze om het aanbod dagbegeleiding op de kaart te zetten. Het omschrijft opnieuw duidelijker wat dagbegeleiding in groep precies is, wat profilering, afstemming met verwijzers en vraagverheldering faciliteert.

Het voorstel komt ook tegemoet aan onze vraag inzake de communicerende vaten. Het geeft mogelijkheden om meer vraaggericht en flexibel te werken en om meer jongeren te bereiken. Zaken die voor ons in beeld moeten komen in de benutting vinden we ook terug in het voorstel, m.n. de mogelijkheid om het mandaat te verruimen naar broers en zussen en deze begeleidingen ook in de benutting een plaats te geven. Ook in het uitgangspunt om de groepscomponent, als belangrijke pijler, blijvend in de verf te zetten, kunnen we ons zeker vinden.

3.2 Meer jongeren?

Uit de registratie van dagbegeleiding in groep (EMK 2013), komt een grote diversiteit in benutting naar voor. Als we naar het gemiddelde benuttingscijfers overheen de modules dagbegeleiding kijken, komt dit op 57,53%. Het huidige voorstel van IVA Jongerenwelzijn inzake de benutting, maakt de loskoppeling tussen 1 minderjarige en 1 module dagbegeleiding in groep. In de plaats dient met één module dagbegeleiding in groep per week minimaal 4 begeleidingsdagen te worden georganiseerd. 4 begeleidingsdagen per week per module staat bijgevolg gelijk aan 100% benutting van deze module.

Het voorstel geeft mogelijkheden om meer vraaggericht en flexibel te werken en hiermee samengaan om meer jongeren (broers, zussen, nieuwe jongeren, ...) te begeleiden, om op die manier aan de gevraagde benutting van 4/5 dagen (100%) te komen. Om aan de gevraagde benutting te komen, zal de realiteit ook de begeleiding van meer jongeren vragen. **Het begeleiden van meer jongeren** heeft echter zijn impact op verschillende zaken en roept meerdere vragen op.

Ondanks de uitdrukkelijke keuze om de groepscomponent in de verf te zetten, stellen we ons de vraag of door de gegeven flexibiliteit de groepswerking juist niet onder druk komt te staan. Het opzetten van een groepsdynamisch proces, het komen tot een groep waar sprake is van enige cohesie, vraagt veel tijd en energie, vraagt een grote investering van de jongeren én van de begeleiders. Het begeleiden van meer jongeren binnen de groepswerking, zorgt ervoor dat de nodige ruimte om een groepswerking effectief te kunnen uitbouwen en recht te houden, verkleint.

Het begeleiden van meer jongeren vereist ook veel opvolging vanuit de organisatie. Indien je de groepswerking in stand wil houden, mag de groepswerking niet te groot maar ook niet te klein zijn. Dit vraagt een continue opvolging en management van de in-, door- en uitstroom. We stellen ons vragen over hoe de we dit op een kwaliteitsvolle manier kunnen opvolgen en realiseren. Individuele trajecten van kinderen, jongeren en hun contexten zijn nl. geen afgelijnde en eenduidige trajecten.

Bijgevolg vallen deze trajecten ook niet te vatten in duidelijk afgebakende eenheden, die zonder meer in een optelsom worden samengeteld en als een mooie puzzel in elkaar vallen. We willen er ons voor behoeden dat we meer bezig zijn met rekenen en tellen, dan met onze cliënten en hun vragen. Deze opmerking en reflectie is niet alleen van toepassing op de invulling van benutting in het voorstel, maar ook op de kijk naar bezetting en benutting in andere modules zoals verblijf (bezetting en benutting van bedden) en contextbegeleiding (bezetting en het aantal uren face to face contact).

Dit vraagt algemeen heel wat inzet en flexibiliteit van medewerkers. Meer jongeren vraagt meer IB-contacten en vraagt ook meer contextbegeleiding. Dit vraagt meer inzet en meer flexibiliteit van begeleiders en brengt bijgevolg een verhoogde druk op het personeel met zich mee.

3.3 Concrete vragen

Binnen de werking van dagbegeleiding (ruimer binnen de jeugdhulp) zijn er heel wat factoren die eigen zijn aan het werken met kinderen, jongeren en hun context, waarop de hulpverlening weinig invloed heeft, maar die leiden tot **afwezigheid van kinderen en jongeren** in de groepswerking en bijgevolg nefaste gevolgen hebben op de benutting. We denken hierbij aan de afwezigheid van kinderen en jongeren door ziekte. Daarnaast kenmerkt ook de vakantieperiode zich door een lagere benutting gezien heel wat kinderen en jongeren met hun gezin op vakantie gaan. We vinden het van belang dat een lagere benutting in de zomerperiode ook van hieruit bekeken wordt.

Anderzijds zijn er ook heel wat momenten en initiatieven waarop kinderen en jongeren in de groep aanwezig zijn, maar die **niet volledig gevalideerd worden**. Heel wat organisaties organiseren kampen, waarbij jongeren 24u/24u onder de hoede van de begeleiders zijn. Een kampdag staat nu gelijk aan 1 begeleidingsdag, maar staat niet in verhouding tot de geleverde inspanning van de voorziening en begeleiders. Bijgevolg hadden we dit graag verhoudingsgewijs meer in de benutting opgenomen gezien.

Daarnaast is er ook het vele **voorbereidend werk**, m.n. het onthaal, vraagverheldering en opstart van de begeleiding. Dit zal met de verschuiving naar het rechtstreeks toegankelijk aanbod een nog grotere investering vragen. Een investering die zich niet vertaalt in de enveloppe. Bijgevolg zijn wij van mening dat voorbereidende gesprekken meegenomen moeten worden in de contexturen en bezoeken ter kennismaking meetellen voor de benutting.

4. Gefaseerde instap en verder traject

4.1 Gefaseerde instap

We zijn voorstander van de gefaseerde instap met in 2015 de vrijwillige instap, gevolgd door een sectorbrede instap in 2016. De gefaseerde instap geeft organisaties die op verschillende snelheden met deze denkoefening bezig zijn, de mogelijkheid om zich op eigen tempo voor te bereiden op deze verschuiving. Er is vanuit meerdere van onze leden ook de bereidheid en het engagement om de ruimte die de vrijwillige instap in 2015 mogelijk maakt, te benutten. Enkele van onze leden waren ook expliciet vragende partij om dit mogelijk te maken.

4.2 Afstemming actualisering contextbegeleiding

Tegen eind oktober 2014 dienden organisaties de aanvraag inzake de actualisering contextbegeleiding in bij IVA Jongerenwelzijn. Organisaties zijn nu in afwachting van een beslissing vanuit Jongerenwelzijn hieromtrent.

We vinden het van belang aan te geven dat we het bijzonder jammer vinden dat de actualisering dagbegeleiding niet in één oefening en bijgevolg in één beweging met de actualisering contextbegeleiding meegenomen werd. Gezien de uitdrukkelijke koppeling tussen contextbegeleiding en dagbegeleiding in groep, zijn de ingediende aanvragen inzake contextbegeleiding niet meer up to date en bijgevolg voorbijgestreefd.

De actualisering dagbegeleiding en de oproep tot aanvraagdossiers die er in 2015 (alsook in 2016) zal komen, vereist naast een aanvraag rond de modules dagbegeleiding bijgevolg ook een nieuwe aanvraag rond de modules contextbegeleiding.

4.3 Evaluatie

De verschuiving naar het rechtstreeks toegankelijk hulpaanbod en de andere kijk op benutting binnen dagbegeleiding in groep, impliceert een groot veranderingsproces.

De gefaseerde instap per maart 2015 laat de ruimte voor organisaties om binnen het rechtstreeks toegankelijk aanbod aan de slag te gaan. De sectorbrede instap van 2016 geeft organisaties die nood hebben om zich hier nog verder inhoudelijk en organisatorisch op voor te bereiden ook de nodige tijd. We kunnen echter niet ontkennen dat de denkoefening inzake dagbegeleiding in een stroomversnelling op gang kwam en verder richting krijgt. Dit mede op vraag vanuit enkele organisaties, waarbij we de openheid van IVA Jongerenwelzijn om met deze signalen aan de slag te gaan, appreciëren.

Zoals reeds aangegeven is er vanuit meerdere van onze leden de bereidheid en het engagement om de ruimte die de vrijwillige instap in 2015 mogelijk maakt, te benutten. Dit onder de noodzakelijke voorwaarde dat 2015, alsook 2016 als experimenteerjaren aanzien worden, waarin organisaties de ruimte krijgen om met de vernieuwde positionering en de vernieuwde kijk op benutting te experimenteren en te evalueren. Bijgevolg vragen we concreet dat er in 2015 en 2016 geen conclusies getrokken worden inzake de benutting van de module dagbegeleiding in groep, alsook dat hiertegenover geen financiële repercussies staan.

We vinden het van belang met de koepels, het VSD en IVA Jongerenwelzijn duidelijk in kaart te brengen welke indicatoren en zaken opvolging vragen, om deze verschuiving grondig te evalueren.

Een eerste aandachtspunt hierin is de duidelijkheid omtrent de registratie van benutting binnen dagbegeleiding, als binnen de hieraan gekoppelde module contextbegeleiding. Uit de praktijk komen nog heel wat vragen en onduidelijkheden naar boven rond wanneer te registreren onder de benutting van dagbegeleiding of wanneer onder face to face binnen contextbegeleiding. Deze onduidelijkheid zorgt er voor dat er overheen de dagbegeleiding op verschillende manieren geregistreerd wordt, wat zich ook vertaalt in de diversiteit in benuttingscijfers. Er is nood aan duidelijkheid en afstemming.

Een volgend aandachtspunt dat we hierin reeds willen meegeven is de opvolging van de instroom. In het voorstel van IVA Jongerenwelzijn d.d. 14/10 geeft men aan dat de verschuiving van dagbegeleiding naar het rechtstreeks toegankelijk aanbod geen impact heeft op de bereikbaarheid voor de gemandateerde voorzieningen, de sociale dienst en jeugdrechters. Hier is vanuit onze leden toch enige bezorgdheid rond aanwezig. We ontvangen ook bezorgde signalen vanuit de gemandateerde voorzieningen, de sociale dienst en de jeugdrechters. We vinden het van belang dat de instroom vanuit het brede veld aan verwijzers en vanuit specifieke aanmelders zoals de gemandateerde voorzieningen en de sociale dienst grondig wordt opgevolgd en geëvalueerd. Er is nood aan een duidelijke visie rond het toekomstig instroombeleid. Een visie die gedeeld is overheen de sector, maar voldoende flexibiliteit laat voor elke organisatie.

5. Aandachtspunten

Met deze nota willen we het verdere gesprek aangaan met IVA Jongerenwelzijn, de koepels en het VSD rond de toekomstige invulling en positionering van de module dagbegeleiding in groep. Hiertoe formuleren we graag enkele aandachtspunten en randvoorwaarden om dit verdere proces aan te gaan.

5.1 Budgetneutraliteit

Zoals reeds aangegeven is er vanuit onze leden de bereidheid om ook met dagbegeleiding in groep voor de toegangspoort aan de slag te gaan, dit met de noodzakelijke voorwaarde dat deze verschuiving budgetneutraal gebeurt en bijgevolg geen negatieve gevolgen kent op de grootte van de enveloppe.

We dienen deze budgetneutraliteit echter in een ruimer plaatje te zien. Want wat zal de verschuiving naar het rechtstreeks toegankelijk aanbod en de nieuwe kijk op benutting betekenen naar tijdsinvestering voor de organisaties? IVA Jongerenwelzijn geeft in het voorstel d.d. 14/10/14 aan dat door het rechtstreeks toegankelijk worden van dagbegeleiding in groep, efficiënter omgegaan kan worden met de benutting. Hierdoor wordt het aanbod sneller inzetbaar, met als gevolg minder administratieve belasting. Deze kleinere administratieve belasting in de zin van het wegvallen van aanvragen van vnl. herindicaties (invullen van A-documenten) of verlengingen, is inderdaad van toepassing.

We stellen ons echter de vraag of het wegvallen van de administratieve last aangegeven in de nota van Jongerenwelzijn in evenwicht staat met de nieuwe inhoudelijke en administratieve taken die er door de verschuiving naar het rechtstreeks toegankelijk aanbod bij komen. We denken hierbij aan de onthaalfunctie en vraagverheldering, opvolgen van de eigen wachtlijst en de instroom, afstemming met de brede instap en probleemgebonden hulp, ... Deze zaken zorgen opnieuw voor extra tijdsinvestering en een extra investering van budget dat op heden niet in de enveloppe voorzien is. We vinden het van belang dat dit aandachtspunt doorheen 2015 en 2016 van nabij wordt opgevolgd.

5.2 Bezetting en benutting op organisatieniveau

Het voorstel inzake benutting van de module dagbegeleiding in groep, brengt een grote verandering teweeg in het kijken naar bezetting en benutting binnen dagbegeleiding in groep. Daarnaast bracht het experimenteel modulair kader ook de bezetting en benutting van bedden binnen de module verblijf en de bezetting en het aantal face to face contacten binnen de module contextbegeleiding in beeld.

De vernieuwde positionering van dagbegeleiding in groep in het rechtstreeks toegankelijk aanbod, samen met een vernieuwde kijk naar benutting, zijn twee grote veranderingen op eenzelfde moment. Zoals reeds aangegeven zien we zeker de mogelijkheden in de nieuwe kijk naar benutting binnen dagbegeleiding, maar vraagt dit afstemming met de invulling van bezetting en benutting in de overige modules. Zeker gezien de opvolging van bezetting, benutting en face to face contacten op organisatieniveau plaats vindt.

We vinden dat er bijgevolg een denkoefening moet gebeuren i.f.v. afstemming over de modules heen inzake bezetting, benutting en face to face. Dit zodat het voor organisaties ook mogelijk wordt om dit op organisatieniveau blijvend op te volgen.

5.3 Gevolgen rechtstreeks toegankelijk aanbod

In deze nota gaven we een aantal aandachtspunten aan die betrekking hebben op het rechtstreeks toegankelijk worden van de module dagbegeleiding in groep. Deze aandachtspunten hebben echter ook betrekking op de rechtstreeks toegankelijke modules contextbegeleiding. Deze punten vereisen bijgevolg in de verdere evaluatie voor beide modules opvolging, nl.:

- Gevolgen op de instroom op dagbegeleiding in groep en contextbegeleiding (cf. '4.3 Evaluatie');
- geïnvesteerde tijd in opvolging van de instroom en van de eigen wachtlijst, alsook de tijd die gaat naar onthaal, vraagverheldering en de opstart van de begeleiding (cf. '3.3 Concrete vragen').

5.4 Nood aan lange termijn visie en duidelijkheid

In de afgelopen jaren maakte de jeugdhulp een groot veranderingsproces door dat nog voor lange tijd zijn invloed kent op organisaties, begeleiders en kinderen, jongeren en hun contexten. Het EMK, de start van Integrale Jeugdhulp, de actualisering van de contextbegeleiding zijn hierin actuele voorbeelden. Er worden in functie van deze veranderingen organisatorische en inhoudelijke keuzes gemaakt om binnen dit veranderend landschap een aanbod op maat voor kinderen, jongeren en hun context te blijven voorzien. Nu komt dagbegeleiding in groep in beeld. Opnieuw tonen we de bereidheid en het enthousiasme om nieuwe inhoudelijke keuzes te maken, die opnieuw hun invloed kennen op alle niveaus binnen onze organisaties.

Onze vraag en verwachting is dat het beleid duidelijkheid geeft over visie en planning op lange termijn, zodat ook organisaties op lange termijn kunnen denken en in functie hiervan kwaliteitsvolle beslissingen kunnen maken. Op heden kunnen organisaties geen strategisch beleid voeren. De gefaseerde injecties in organisaties, met als gevolg een steeds wijzigende realiteit zorgen ervoor dat gemaakte strategische keuzes opnieuw in vraag gesteld moeten worden. Het vraagt veel tijd en energie voor organisaties om elke keer opnieuw de medewerkers mee te krijgen in een nieuw verhaal en ook om cliënttrajecten niet te bruskeren hierdoor.

6. Tot slot

Met deze nota willen we rond de hernieuwde positionering van dagbegeleiding in groep verder in gesprek gaan met IVA Jongerenwelzijn, de koepels en het VSD. Het gaat hierbij om een levend document, dat ons in de komende maanden en jaren richting kan geven rond welke punten we vanuit Jo-In inzake dagbegeleiding in groep op de agenda willen zetten en bijgevolg van nabij zullen opvolgen.

Voor meer info:
Annelies Mincke
Vzw Jongerenbegeleiding-Informant
0490/44.65.27
annelies@jo-in.be

Organisaties met modules dagbegeleiding in groep aangesloten bij vzw Jo-In: de Korf, Bethanie, Amon, Binnenstad, Jeugdzorg de Brug, de Totem, Oranjehuis, Vereniging Ons Tehuis, Pieter Simonon, De Patio, Huize Sint-Augustinus, De Walhoeve, Huize Godschalck en vzw Jeugdzorg.